

Focus op innovatie en arbeid

November 2013

Werkbaar werk in de lift bij zelfstandige ondernemers in Vlaanderen

51,4% van de zelfstandige ondernemers in Vlaanderen heeft werkbaar werk. Dat blijkt uit een enquête bij 12.000 actieve zelfstandige ondernemers die de Stichting Innovatie & Arbeid (SERV) driejaarlijks organiseert. Dit betekent een stijging van de werkbaarheidsgraad met 3,6%-punt sinds de laatste meting in 2010. Net zoals bij de werknemers is werkstress ook bij de zelfstandige ondernemers het belangrijkste knelpunt om te komen tot meer werkbaar werk. Eén op drie Vlaamse zelfstandige ondernemers kampt met werkstress. Daarnaast ondervindt bijna 32% van de actieve zelfstandige ondernemers een problematische werk-privébalans.

Ann Vermorgen, voorzitter van de SERV: "In 2013 heeft 51,4% van de Vlaamse zelfstandige ondernemers werkbaar werk. Dit komt neer op een stijging van 3,6%-punt ten opzichte van 2010. Als dit groeitempo aangehouden kan worden, dan ziet het er alvast goed uit om tegen 2020 de doelstelling uit het Toekomstpact 2020 te realiseren. Hierin werd voor 2020 een streefcijfer van 55% werkbaar jobs vooropgesteld, wat neerkomt op een gemiddelde jaarlijkse toename van de werkbaarheidsgraad met 0,5%. Net zoals bij de werkbaarheid van de jobs van werknemers, blijft er bij de zelfstandige ondernemers nood aan sensibilisering en ondersteunende initiatieven om de werkbaarheidsgraad jaar na jaar te verhogen."

Wat is werkbaar werk?

Werk dat het label 'werkbaar' krijgt voldoet aan vier voorwaarden: het leidt niet tot (problematische) werkstress, het houdt evenwicht met het privéleven, het biedt voldoende leerkansen en blijft motiverend.

Eerder dit najaar bracht de Stichting Innovatie & Arbeid [resultaten](#) naar buiten over de werkbaarheid van jobs van de Vlaamse werknemers. Toen stelde de SERV reeds dat werkbaar werk een gezonde voedingsbodem is voor langer werken.

Resultaten zelfstandige ondernemers 2013

Tussen 2007 en 2010 was er nauwelijks evolutie in de werkbaarheidsgraad van zelfstandige ondernemers: met respectievelijk 47,7% en 47,8% bleef ze bijna constant. Vandaag wordt een werkbaarheidsgraad van 51,4% opgetekend.

Als we de evolutie 2007-2013 van dichterbij bekijken, krijgen we volgend beeld:

- Sinds 2007 is het aandeel zelfstandige ondernemers dat geconfronteerd wordt met werkstress afgenomen van 36,7% naar 33,4%. Ondanks de da-

ling blijft werkstress het grootste knelpunt: 110.000 van de zelfstandige ondernemers heeft in 2013 werkstress.

- Ook het aandeel van zelfstandige ondernemers dat kampt met een problematische werk-privébalans is sinds 2007 (34,5%) afgenomen. Toch blijft het in 2013 voor 31,6% of 104.000 zelfstandige ondernemers een pijnpunt.
- De grote meerderheid van de zelfstandige ondernemers blijft gemotiveerd aan de slag. Slechts 8,4% ervaart hun job in 2013 als demotiverend, dit aantal is vrijwel ongewijzigd sinds 2007 (8,2%).
- Het aandeel zelfstandige ondernemers dat voldoende leerkansen ervaart in hun job was in 2007 reeds positief (94,4%) en is in 2013 nog licht gestegen (95,3%).

Positieve beïnvloeding van de werkbaarheid van werk

Opmerkelijk is dat niet enkel vaktechnische kennis maar ook een gedegen opleiding in beheer en management van de zaak, de werkbaarheid van de zelfstandige ondernemers positief beïnvloedt. Van de zelfstandige ondernemers die zich voldoende opgeleid voelen op het vlak van beheer en management heeft 55,3% werkbaar werk. Bij de zelfstandige ondernemers die zich hiervoor onvoldoende opgeleid voelen geeft 41,6% aan werkbaar werk te hebben.

Ook de ondersteuning door een sociaal netwerk (verenigingen, externe adviseurs, familieraad) beïnvloedt het hebben van werkbaar werk. Bij de zelfstandige ondernemers die zich goed ondersteund voelen door een sociaal netwerk ervaart 59,3% hun job als werkbaar, bij de zelfstandige ondernemers met geen of beperkte ondersteuning is dit 45,9%.

Toekomstgericht denken en werken

Een werkbaarheidsgraad van 51,4% betekent dat er nog 48,6% van de zelfstandige ondernemers problematisch scoren op minstens één van de vier knelpunten. Er blijft nood aan sensibilisering en ondersteunende initiatieven. Om alle zelfstandige ondernemers bij te staan de werkbaarheidsgraad van 55% tegen 2020 te behalen, bieden de SERV-partners inspiratie met onder meer de toolkit werkbaar werk (www.werkbaarwerk.be).

Meer informatie

De volledige studie "Vlaamse Werkbaarheidsmonitor zelfstandige ondernemers 2007-2010-2013" van de Stichting Innovatie & Arbeid vind je op de [website](#).

De Vlaamse werkbaarheidsmonitor is een initiatief van de Vlaamse sociale partners en werd ontwikkeld door STV-Innovatie & Arbeid met de financiële steun het Europees Sociaal Fonds.